

_____міський/міськрайонний
суд Донецької області

Адреса суду: _____
(будинок, вулиця, місто, поштовий індекс, телефон)

Позивач:

(Прізвище, ім'я, по-батькові, рік народження, серія та номер паспорта, ким та коли виданий, ППН)

Адреса та засоби зв'язку позивача: _____

(будинок, вулиця, місто, поштовий індекс, телефон)

Відповідач:

(назва Управління ПФ України, в якому особа перебуває на обліку, код ЄДРПОУ цього органу)

Адреса та засоби зв'язку відповідача: _____

(будинок, вулиця, місто, поштовий індекс, телефон)

ПОЗОВНА ЗАЯВА

З метою судового захисту порушених прав, відповідно до вимог статті 23 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», № 1058-IV, від 09.07.2003, Позивач звертається з цим адміністративним позовом про наступне:

Так, Позивач з _____ року здобув право на отримання пенсії за віком, що підтверджується пенсійним посвідченням № _____, яке видано Пенсійним фондом України на ім'я Позивача _____ року (копія додається).

До ____ (місяць) ____ 201__ року Позивач перебував на обліку в Управлінні Пенсійного фонду України _____ (району, міста) _____.

У зв'язку з набранням чинності Постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2014 року № 595, якою затверджений Тимчасовий порядок фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей (далі - Тимчасовий порядок), у населеному пункті, де мешкав Позивач, було припинено здійснення повноважень відповідним органом Пенсійного фонду України, а також зупинені до моменту повернення окупованої території під контроль органів державної влади видатки з державного бюджету, бюджету Пенсійного фонду України та бюджетів інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Внаслідок цього Позивач, не маючи інших джерел існування крім пенсії, змушений був звернутися із заявою про взяття на облік та виплату пенсії до іншого територіального органу Пенсійного фонду України.

З ____ (місяць) ____ 201__ року Позивача поставлено на облік до Управління Пенсійного фонду України _____ (далі – Відповідач).

Саме з цього часу та до березня 2016 року Відповідач нараховував пенсійне забезпечення Позивачу та перераховував належні до виплати суми на картковий рахунок № _____, що відкритий на його ім'я в АКБ _____.

Розмір щомісячної пенсії складає _____ грн. і, відповідно, зазначена сума _____ числа кожного місяця перераховувалась на зазначений рахунок.

У березні 2016 року на картковий рахунок Позивача не була зарахована щомісячна пенсія.

Діями, що полягають у невиклаті та неперерахуванні пенсії, Відповідач грубо порушив охоронювані Конституцією та Законами України права Позивача, тим самим позбавивши єдиного джерела для існування.

* * *

Статтею 46 Конституції України гарантовано, що громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Єдиним нормативним актом, що відповідно до вимог Конституції України регулює питання пенсійного забезпечення громадян України є Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон).

Згідно його статті 4 виключно законами про пенсійне забезпечення визначаються умови, норми та порядок пенсійного забезпечення; організація та порядок здійснення управління в системі пенсійного забезпечення. Також, згідно статті 5 цього Закону, виключно цим Законом визначається порядок здійснення пенсійних виплат за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням.

Статтею 7 Закону визначені принципи, за якими здійснюється державне пенсійне страхування. До них віднесені зокрема: законодавче визначення умов і порядку здійснення загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; рівноправність застрахованих осіб щодо отримання пенсійних виплат; державних гарантій реалізації застрахованими особами своїх прав, передбачених цим Законом; гласності, прозорості та доступності діяльності Пенсійного фонду; обов'язковості фінансування за рахунок коштів Пенсійного фонду витрат, пов'язаних з виплатою пенсій та наданням соціальних послуг, в обсягах, передбачених цим Законом.

Статтею 47 Закону встановлено, що пенсія виплачується щомісяця організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій, у строк не пізніше 25 числа місяця, за який виплачується пенсія, виключно в грошовій формі за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера в межах України **або** перераховується на визначений цією особою банківський рахунок у порядку, передбаченому законодавством.

Отже, ігноруючи моє право на щомісячне отримання пенсії, не вживаючи встановлених Законом дій щодо нарахування та перерахування пенсії на належний та визначений мною рахунок, Відповідач вчинив бездіяльність, яка має бути визнана судом протиправною.

Крім того, із спілкування з працівниками Відповідача, а також з повідомлень, які містяться на офіційному сайті Пенсійного фонду України (http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=244857&cat_id=184068), у мене, як Позивача, виникли підозри про те, що невиклата пенсії могла статися через прийняття Відповідачем рішення про призупинення її виплати.

Але ж об'єктивно про прийняття такого рішення мені невідомо, будь-яка письмова інформація з цього приводу, відповідно до пункту 12 частини 2 статті 64 Закону, компетентним органом мені не надсилалась. Повідомити дані про наявність такого рішення, про дату та інші його реквізити, за його наявності, у телефонній розмові працівники Відповідача мені відмовились.

За таких умов слід зазначити:

Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», № 1058-IV, від 09.07.2003, взагалі не передбачає можливість призупинення виплати пенсії, яка раніш була призначена та виплачувалась.

Законом, а саме його статтею 49, передбачено право територіального органу Пенсійного фонду своїм рішенням припиняти виплату пенсії, у випадках:

1) якщо пенсія призначена на підставі документів, що містять недостовірні відомості; 2) на весь час проживання пенсіонера за кордоном, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України; 3) у разі смерті пенсіонера; 4) у разі неотримання призначеної пенсії протягом 6 місяців підряд; 5) в інших випадках, передбачених законом.

Натомість, жодної з визначених Законом підстав для припинення виплати Позивачу пенсії, не існує.

Зокрема, не існує факту **призначення** пенсії на підставі документів, що містять недостовірні відомості. Це доводиться тим, що призначення мені пенсії відбулось _____ року. Позивачем, на час вирішення питання про призначення пенсії, відповідно до статті 44 Закону, Відповідачу був наданий повний пакет документів. Відомості, що містились в документах, Відповідачем не заперечувались.

З цього часу, а це вже понад _____ років, будь-яких зауважень щодо змісту документів, на підставі яких відбувалось призначення, з боку органів ПФУ мені не пред'являлось. Будь-яких вимог про надання документів або уточнення даних, що в них містяться, з боку Відповідача на адресу Позивача не надходило.

Звісно, й інших фактів, з якими Закон пов'язує виникнення у Відповідача права на припинення виплати пенсії, не може існувати.

Отже, у разі прийняття Відповідачем рішення про призупинення або припинення мені виплати пенсії, через відсутність визначених Законом підстав для його прийняття, його слід визнати протиправним.

* * *

При вирішенні спору слід також звернути увагу на наступне:

Постановою Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя», №9 від 01.11.1996, встановлено, що виходячи із зазначеного у ст. 8 Конституції в Україні принципу верховенства права, конституційні права та свободи людини і громадянина є безпосередньо діючими. Вони визначають цілі і зміст законів та інших нормативно-правових актів, зміст і спрямованість діяльності органів законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і забезпечуються захистом правосуддя. При цьому судова діяльність має бути спрямована на захист цих прав і свобод від будь-яких посягань шляхом забезпечення своєчасного та якісного розгляду конкретних справ.

Також Постановою встановлено, що судам необхідно виходити з того, що нормативно-правові акти будь-якого державного чи іншого органу підлягають оцінці на відповідність як Конституції, так і закону. Якщо при розгляді справи буде встановлено, що нормативно-правовий акт, який підлягав застосуванню, не відповідає чи суперечить законові, суд зобов'язаний застосувати закон, який регулює ці правовідносини.

З цього постає необхідність під час розгляду справи надати оцінку ряду нормативних актів, які видані Кабінетом Міністрів України, та внаслідок їх невідповідності Законам та Конституції України застосувати до спірних правовідносин норми останніх.

Так, Постановою Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам», № 637 від 05.11.2014, встановлено, що продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних

стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування внутрішньо переміщеним особам здійснюються за місцем перебування таких осіб на обліку, що підтверджується довідкою, виданою згідно з Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 р. № 509. Виплата (продовження виплати) пенсій, що призначені зазначеним особам, здійснюється в установах публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» та з використанням його платіжних пристроїв. Зазначені виплати припиняються з місяця, наступного за тим, у якому завершився строк дії такої довідки, виданої після 9 вересня 2015 року. У разі продовження строку дії довідки зазначені виплати поновлюються з дати припинення їх виплати.

Тобто постановою встановлені обмеження у реалізації громадянами прав на отримання пенсій, гарантованих статтею 47 Закону, а саме: отримання пенсійних та інших соціальних виплат лише за наявності довідки; лише за місцем перебування таких осіб на обліку; лише через рахунки, відкриті в установах публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» та лише в межах строків дії довідки.

Отже, враховуючи, що такі положення Постанови є такими, що обмежують конституційні права соціально незахищених громадян України, що мешкали на територіях непідконтрольних державі та набули статус внутрішньо переміщених, її норми не можуть бути застосовані при вирішенні спору.

Також, не можуть бути застосовані при вирішенні спору положення Порядку виплати пенсій та грошової допомоги за згодою пенсіонерів та одержувачів допомоги через їх поточні рахунки у банках, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо виконання статті 3 Указу Президента України від 4 липня 1998 року №734», №1596 від 30.08.1999, в частині пунктів 6 та 12.

Норми, які викладені у зазначених пунктах, є такими, що обмежують встановлене статтею 47 Закону право отримувачів пенсій на самостійне визначення рахунку, до якого зараховується пенсія. Остання, на відміну від норм наведених у Порядку, встановлює, що право визначення банківського рахунку для зарахування пенсії належить особі, а не Кабінету Міністрів України.

Не підлягають застосуванню при вирішенні спору й положення пункту 12 Порядку здійснення верифікації та моніторингу достовірності інформації, поданої фізичними особами для нарахування та отримання соціальних виплат, пільг, субсидій, пенсій, заробітної плати, інших виплат, що здійснюються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №136 від 18.02.2016.

Норма, що міститься у зазначеному пункті Порядку, протиправно розширює вичерпний перелік підстав, що визначений статтею 49 Закону, для припинення виплати пенсії. Тим самим зазначеним нормативним актом звужуються та обмежуються права громадянина, що не відповідає принципам пенсійного законодавства та Конституції України.

* * *

Разом з цим для правильного вирішення спору слід врахувати наступні, встановлені Конституцією України, гарантії:

Відповідно до положень статі 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Стаття 64, якою передбачено, що конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Так, статтею 24 встановлюється рівність конституційних прав і свобод усіх громадян, та неможливість їх обмеження за будь-якими ознаками. За їх змістом не може бути обмежено право громадян на отримання пенсій та інших соціальних виплат у залежності від місця їх проживання та перебування.

Якщо Україна гарантує піклування та захист своїм громадянам, які перебувають за її межами, що встановлено статтею 25, то тим більш така гарантія поширюється на громадян, що мешкають на її території.

Стаття 33, відповідно до якої кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом.

Пунктом 19 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про незалежність судової влади» № 8 від 13.06.2007 року, зазначено, що відповідно до статей 8 та 22 Конституції України не підлягають застосуванню судами закони та інші нормативно-правові акти, якими скасовуються конституційні права і свободи людини та громадянина, а також нові закони, які звужують зміст та обсяг встановлених Конституцією України і чинними законами прав і свобод. Суди при визначенні юридичної сили законів та інших нормативно-правових актів щодо їх діяльності повинні керуватися Конституцією України як актом прямої дії.

Для визнання того, що Відповідачем порушуються основоположні права та свободи людини слід також врахувати й практику Європейського суду з прав людини (далі - ЄСПЛ).

Слушними для правильного вирішення питання по суті повинні стати рішення ЄСПЛ у справі «Пічкур проти України» та «Ілашку та інші проти Молдови та Росії».

Зокрема, у першому слід звертатися до пункту 53, яким зазначено, що «підвищення мобільності населення, більш високі рівні міжнародного співробітництва та інтеграції, а також розвиток банківського обслуговування та інформаційних технологій більше не виправдовують здебільшого технічних обмежень щодо осіб, які отримують соціальні виплати...»

У пункті 54 цього ж рішення ЄСПЛ також зазначив про порушення статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція), згідно з якою користування правами та свободами, визнаними в Конвенції, має бути забезпечене без дискримінації за будь-якою ознакою - статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних меншин, майнового стану, народження, або за іншою ознакою, у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, якою передбачено право кожної фізичної або юридичної особи мирно володіти своїм майном та закріплено, що ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

У справі «Ілашку та інші проти Молдови та Росії» ЄСПЛ, задовольняючи позов щодо Молдови, визнав, що Уряд Молдови, який є єдиним законним Урядом Республіки Молдова за міжнародним правом, не здійснював влади над частиною своєї території, яка перебуває під ефективним контролем «Молдавської Республіки Придністров'я» (МРП). Однак, навіть за відсутності ефективного контролю над Придністровським регіоном, Молдова все ж таки має позитивне зобов'язання за статтею 1 Конвенції вжити заходів, у

рамках своєї влади та відповідно до міжнародного права, для захисту гарантованих Конвенцією прав заявників.

У пункті 333 цього рішення ЄСПЛ зазначив: «Суд вважає, що коли держава не може забезпечити дію своєї влади на частині своєї території відповідно фактичній ситуації (наприклад, сепаратистський режим, військова окупація), держава не перестає нести відповідальність та здійснювати юрисдикцію. Воно повинно усіма доступними дипломатичними та правовими засобами із залученням іноземних держав та міжнародних організацій продовжувати гарантувати права та свободи, передбачені Конвенцією».

* * *

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про судовий збір» враховуючи майновий стан сторони, суд може звільнити від його сплати. У пункті 29 Постанови Вищого спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах», №10 від 17.10.2014, роз'яснено, що клопотання про звільнення від сплати може бути викладено у заяві, а також що наявність такої підстави підтверджується відповідними документами.

Моє клопотання про звільнення від сплати судового збору обґрунтовується відсутністю в мене коштів на сплату збору, внаслідок неперерахування мені пенсії Відповідачем, а це для мене єдине джерело існування (*довідка про залишок коштів на рахунку*).

Сплата судового збору в сумі 1653,6 грн. для мене є неможливою, адже це майже повна пенсія, якої я позбавлений.

За таких обставин неприйняття судом рішення про звільнення мене від сплати судового збору може фактично вплинути на реалізацією права на судовий захист, позбавивши мене доступу до правосуддя.

Крім того слід зазначити, що пенсія для мене, як непрацездатної особи, є єдиним джерелом існування. Відсутність пенсійного забезпечення ставить під загрозу моє життя, робить неможливим забезпечення моїх фізіологічних потреб, як людини. Насамперед, це стосується забезпечення їжею. Внаслідок неотримання пенсії я опинився на межі смерті. Підтвердженням цієї обставини є письмові пояснення свідків (*додаються*). Зазначені особи готові дати свідчення у суді або поза його межами, як це передбачено статтею 77 КАС України.

Отже саме такі обставини зумовлюють моє звернення до суду з клопотанням щодо невідкладного розгляду і вирішення справи, як це передбачено частиною 3 статті 110 КАС України, або, за рішенням суду, у скороченому порядку, як це передбачено статтею 183-2 КАС України.

* * *

На теперішній час я позбавлений можливості отримати відомості та документи, які можуть бути використані як докази у справі. Зазначене обумовлено тим, що

Зокрема, такими доказами у справі можуть бути відомості, що має Відповідач, зокрема про причин невиклати пенсії та про прийняті з цього приводу рішення.

Саме з цих причин мною заявляється клопотання про витребування доказів.

* * *

Відповідач, відповідно до Положення про управління Пенсійного фонду України в районах, містах, районах у містах, а також про об'єднанні управління, яке затверджено Постановою Пенсійного фонду України №28-2 від 22.12.2014, є юридичною особою публічного права, що вказує на наявність у нього адміністративної процесуальної правоздатності.

Відповідно до пункту 4 частини 1 статті 18 КАС України зазначений спір є підсудним місцевому суду як адміністративному, за відповідною територіальною підсудністю.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 17-19, 104-110, 162 КАС України,

ПРОШУ:

1. Звільнити мене, _____, як Позивача, від сплати судового збору, як особу, яка через свій майновий стан не має можливості його сплатити.

2. Відкрити скорочене провадження в адміністративній справі з вжиттям заходів щодо невідкладного розгляду і вирішення справи.

3. Витребувати докази:

- в _____ банк _____ докази: довідку про рух коштів на картковому рахунку № _____, належному Позивачу;

- у Відповідача – відомості про помісячну сплату на користь Позивача пенсії у 2016 році, а також про причини та підстави несплати пенсії Позивачу у березні 2016 року; копію рішення тощо.

3. Визнати протиправною бездіяльність _____,
(назва Управління ПФ України, код ЄДРПОУ цього органу)
яка полягає у не виплаті, починаючи з березня 2016 року, пенсії _____.

4. Визнати протиправним та скасувати рішення _____,
(назва Управління ПФ України, код ЄДРПОУ цього органу)
про призупинення (припинення) виплати пенсії _____.

5. Зобов'язати _____,
(назва Управління ПФ України, код ЄДРПОУ цього органу)
поновити виплату пенсії _____.

_____ (Прізвище, ім'я, по-батькові, рік народження, ППН)
негайно після проголошення судового рішення, а також утриматись від подальшого призупинення її виплати.

6. Справу розглянути без моєї участі, але з повідомленням про результати розгляду.

Додатки:

- дві копії позовної заяви з копіями додатків;
- копія пенсійного посвідчення № _____;
- копія довідки про взяття на облік особи, переміщеної з тимчасово окупованої території України, районів проведення АТО та населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення № _____ від _____.
- копія усіх сторінок паспорта громадянина України;
- копія банківського повідомлення із зазначенням номеру рахунку;
- довідка про залишок коштів на банківському рахунку або довідка про дохід фізичної особи з ДФС;
- письмові пояснення громадян _____, в яких зазначено про скрутний майновий стан Позивача;
- копії інших документів.

«_____» _____ 2016 року

(Підпис)

(Прізвище, ім'я, по-батькові)